

وهرارا لهشى يا نه سروشتى

بهره‌شکرن: ره‌سول نورى گوهره‌زى

هرچه‌نده هه‌ژمارا ئه‌و زاروکيڻ توشى ئاريشين له‌شى دبن وه‌ک که‌پاتى و کوزاتى کيمتره ژ هه‌ژمارا وان زاروکيڻ توشى هنده‌ک ئاريشين دى دبن، ئه‌و زيانين دگه‌منه زاروکى ژيه‌ر شان هه‌ردوو ئاريشان گه‌له‌کن. له‌وما باهرا پتر ژ وان زاروکان پيتقى چافديرى و قوتابخانين تايه‌تن، يانژى پيتقى هنده‌ک سق کرين تايه‌تن دناڤ قوتابخانين نورمال دا. گه‌له‌ک ژوان پيتقى هاريکاري و چافديرى نه هه‌مى ژيانا خو. خوش به‌ختانه ژماره‌کا باش ژ فان زاروکان د ژيانه‌کا خوش و به‌خته‌وه‌ر دا دژين ژ ئه‌نجامى چاکرنا هويين فيرکرنى و چافديرىه‌کا باش بو چاره‌سه‌رکرن ئاريشين وان.

نوکه دى هنده‌ک ل سه‌ر وان ئاريشين له‌شى ئاخفين ئه‌وين زاروک توش دبن:

۱- که‌پاتى (گوهر گرانى): دببیت زاروک ئیکجاری یی که‌پ بیت د زکماک دا، یان توشی کیمبونا وه‌رگرتنا دهنگا دببیت پشتی بونی و دبژنه فان زاروکا زیاندارین گوهر ئی بوونی. ئه‌ڤ زاروکه دشین نامیری ب هیزکرن گوهر ئی بوونی ب کار بینن به‌ری کو بچنه قوتابخانى. ل ده‌سپیکى فيرکه‌ر دڤیت زمانى ناماژه‌دانى و خاندنا لبقا دگه‌ل زاروکى که‌پ ب کاربینیت داکو ئه‌و زاروک مفای ژى وه‌رگريت. پشکه‌کا کیم ژ فان زاروکان دببیت زانينى وه‌رگرن ل قوتابخانیت نورمال، به‌ئى باهرا پتر ژ

فان زاروکا پيتقى قوتابخانیت تايه‌تن.

۲- زاروکى کوره: نه‌گه‌ر پسپار بهيته کرن ئايا زاروکى کوره یان ئه‌وى د زکماک دا که‌پ ژيانا وی ب زه‌حمت تره دى به‌رسقا به‌هرا پتر ژ مروفا ئه‌ڤه بیت: ژيانا زاروکى کوره ب زه‌حمت تره ژ یا زاروکى که‌پ به‌ئى نه‌گه‌ر ئه‌م بهيتين راستى بزاین دى بینن کو دياردا کوزاتى ئاسته‌نگه‌کا نافنجی یه و یا بجویکه به‌رامبه‌ر دياردا که‌پاتى. شیانين زاروکى کوره ب رابونا کارين نورمال بين روژانه ل مال و ل قوتابخانى پترن، چنکو ئه‌ڤ زاروکه دشیت بخونیت ب هاريکاري ب کارئینانا پيتين (برایل) - (Braille) و ديسا دشیت دگه‌ل که‌سانين دیکه باخفیت و گوهر بده‌ته ماموستای ل قوتابخانى و گه‌له‌ک چالاکيڻ دیکه بين روژانه جی ب جی بکه‌ت.

ژ نه‌گه‌را روئى مه‌زن یی زمانى ئه‌وى ب په‌يداکرنا په‌يوه‌نديڻ جفاکى رادبیت و پاراستنا به‌رده‌وامیا وان دکه‌ت و ديسان ژ نه‌گه‌را شیانين نه‌کادیمی بين به‌رفره و شه‌کری ل به‌رامبه‌ر زاروکى کوره دناڤ کومه‌لگه‌مى دا پتر دشیت سه‌رکه‌فتنى بینیت ژ زاروکى که‌پ. سه‌ره‌رای هندى ئه‌و ئاريشیت زاروکى کوره توش دببیت گه‌له‌کن. بو نمونه گرنژينا زاروکى کوره د ئیک دهمدا ديار دببیت دگه‌ل گرنژينا زاروکى بیناهیا وی درست، به‌ئى تشتى جياواز ئه‌وه کو گرنژينا زاروکى ب

هه‌ردوو چاڤا هيدى هيدى رند دببیت ودببته به‌رسقه‌ک بو ديتنا ئیک ژ دايابابا، به‌ئى گرنژينا زاروکى کوره هيدى هيدى به‌رزه دببیت و گه‌له‌ک کيم ديار دببیت. ديسا زاروکى کوره نه‌شیت ئافرويا دگه‌ل دايابين خو یان که‌سين ره‌خ و دور بده‌ت و ل وان نازفريت ده‌مى دگه‌ل وان دئاخفیت. هه‌لبه‌ت فان ئافروى و ئى نيرينا به‌ياهکى مه‌زن یی هه‌مى د موکومکرن و قايکرن په‌يوه‌نديڻ جفاکى دناڤبه‌را زاروکى و دايابان دا. ئه‌ڤ چهنده ب خرابى دزفريت و نه‌دويره کو دايک و باب هه‌ست ب ريسواکرن زاروکى بکه‌ن ل سه‌ر قى ده‌ست و دارى. هه‌روه‌سا سيمايين ديمى زاروکى کوره گه‌له‌ک رژد ديار دبن، له‌وا ژى هنده‌ک زانا هزر دکه‌ن کو زاروکى کوره یی خه‌مگينه یان گه‌له‌کى خه‌مساره.

ديسان گه‌له‌ک جارا دايک سه‌ره‌ده‌ريه‌کا راست و درست دگه‌ل زاروکى خو یی کوره ناکه‌ت و هه‌رچه‌نده هه‌مى پيتقيڻ وی بين ماددى بو به‌رده‌ست دکه‌ت و ب جه دشینیت وه‌کى جوريت له‌يزتوک و ياريا، به‌ئى زاروک هه‌ست ب بهايى وان ناکه‌ت ژيه‌ر نه‌بونا شيان و چالاکيڻ بيناهيى ل ده‌ڤ قى زاروکى. سه‌ره‌رای قى چه‌ندى دای دببیت بهيته راهيتان ل سه‌ر چاوانيا سه‌ره‌ده‌ری کرنا درست دکه‌ل زاروکى کوره.

مفا هاتيه وه‌رگرتن ژ په‌رتوکا: سيکولوجيه النمو الانسانى/ الگفوله/ د. شفيق علاونه